

Zuzana Škapová: *Ukázněná láska* Lygie Fagundes Tellesové

(posudek vedoucí práce)

Práci zaměřenou na překlad si často volí studenti, kteří mají cit pro jazyk a pro literární dílo, a méně již inklinují k literární analýze. U Zuzany Škapové tomu tak není: v její práci je kritický text rovnomocný práci překladové.

V úvodní části věnované celku díla Fagundes Tellesové našla Škapová sedm okruhů, které pro tvorbu Tellesové považuje za stěžejní. V této části, sepsané téměř bez přispění vedoucí práce, diplomantka osvědčuje mimořádné kvality: je schopna brilantní zkratky a přesné formulace, bravurně zachází s literárně teoretickými pojmy, aniž přitom staví svou erudici na odiv, dokáže podchytit to podstatné z Tellesové poetiky i noetiky a situovat studovanou autorku do mezinárodního kontextu včetně filozofických souvislostí – a to vše bez velké opory v sekundární literatuře, u spisovatelky formátu Fagundes Tellesové překvapivě mizivé. Pozornost si zaslouží také sama struktura výkladu, v němž diplomantka podává všechny nutné informace, aniž se drží školského rozvrhu biografie – kontext – dílo, a dar kritického pohledu rozpoznávajícího literární kvality nebo naopak nedostatky.

Jak už bylo naznačeno, druhým „jádnem“ předložené diplomové práce je překlad části souboru *Ukázněná láska*. Jak Škapová naznačuje ve třetí kapitole, věnované pozdní tvorbě Fagundes Tellesové, průzračnost této napohled neambiciózní prózy je ošidná, protože za zdánlivou prostotou se skrývá do detailu promyšlená koncepce a pečlivá práce se slovem. Překladatel tu naráží na problémy, které patří v literárním převodu k nejtěžším, jako je např. konkrétní podoba slova jako součásti výkladu (například v textu „Jsem kočka“ autorka postupuje od charakteristiky „caviloso“ /potměšilý/ ke „cave“ /sklep/; originální titul textu „Čínská růže“ – „Laranja-da china“ /citron čínský/ – je východiskem k úvaze o obrazu, který si o Číně autorka v různých dobách dělala). Detailní pohled na fakturu textu ukazuje mistrovství Fagundes Tellesové, která opakováním téhož slova v jiných souvislostech provazuje texty tak, jak by to básník dělal rýmem. V překladu se tu a tam objeví drobná chyba nebo přehlédnutí, považuji za cenné, že diplomantka během práce na překladu urazila dlouhou cestu a je dobře připravena k případné další překladatelské práci.

V závěrečné úvaze Zuzana Škapová svou překladatelskou zkušenost zúročuje v detailním popisu stylu, který je pro Fagundes Tellesovou příznačný. Diplomní práce Zuzany Škapové je tak ukázkovým případem smysluplného propojení teoretického uvažování a překladu, v němž praxe obohacuje teorii a naopak.

Diplomovou práci Zuzany Škapové hodnotím jednoznačně jako výbornou a domnívám se, že po malém rozšíření by mohla být obhájena jako práce rigorózní.

